

1.1 Lyhyt kuvaus toiminnasta

Kiinteistöliikelaitos vastaa kaupungin kiinteän ja rakennetun omaisuuden hallinnasta ja kehittämisestä sekä tarjoaa toimintaympäristöjä ja toimitiloja.

Kiinteistöliikelaitos vastaa myös yleisten alueiden ylläpidosta ja rakennuttamisesta, kaupungin omistamien rakennusten ylläpidosta ja rakennuttamisesta sekä kiinteistöjen käyttöön liittyvistä palveluista, kiinteistönpidosta, kiinteistöomaisuuden hankkimisesta, vuokraamisesta, myymisestä ja kehittämisestä.

1.2 Toimintaympäristön muutostekijät

Kiinteistöliikelaitoksen toimintaympäristö on kehittynyt viime vuosina voimakkaasti. Muutoksia aiheuttavat mm. asuntotuotannon hiipuminen, haastava taloudellinen tilanne, lainsäädännön muutokset ja harmaan talouden torjunta. Rakennetulla ympäristöllä sekä kiinteistöjen ylläpidolla ja käytöllä on huomattava vaikutus taloudelliseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin. Ympäristökysymyksistä vesihuoltolain tuomat velvoitteet kasvattavat kaupungin investointeja ja ylläpitomenoja. Rakennetulla ympäristöllä on myös suuri painoarvo kestävä kehityksen edistämässä koko yhteiskunnan tasolla.

1.3 Toiminnan kehittämissuunnitelma ja strategiset painopisteet

Maankäyttö (3.3.1)

- Maankäytön kehittämisen uusi toimintamalli otetaan käyttöön. Kaupungin kehittäminen laajoina kokonaisuuksina tukee elinkeinoelämän kilpailukykyä ja asukkaiden viihtyvyyttä.

Keskustan ja kauppatorin elävöittäminen (3.3.2)

- Keskustan kilpailukykyä liike-elämän, kaupan, kulttuurin ja matkailun vetovoimaisena keskittymänä parannetaan tarvittavilla investoinneilla ja yhteistyöllä. Kauppatorin miljöö kohotetaan arvoiseensa asuun.

Tuotantoyhtiöiden kilpailutus (3.2.6)

- Kaupungin omistamien tuotantoyhtiöiden määräaikaiset palvelusopimukset päättyvät asteittain ja palvelujen kilpailutamisella haetaan palveluihin kustannustehokkuutta kuitenkin palvelujen laatua unohtamatta.

Uudet hankintamallit (3.2.1)

- Hankintamenettelyjä toteutetaan valikoiduissa kohteissa siten, että ne luovat mahdollisuuksia ja kannustavat innovatiivisiin ratkaisuihin. Rakennusprojekteissa tällaisia hankintamalleja ovat mm. projektinjohtototeutus tai yhteistyömalleihin perustuvat toteutusmuodot esim. allianssi- tai IPT-toteutus (IPT = integroitu projektitoteutus).

Tilojen käytön tehokkuus (3.2.7)

- Kaupungin käytössä olevaa tilamäärää vähennetään karsimalla toimipisteverkkoa, lisäämällä yhteispalvelupisteitä ja luopumalla tiloista, joita ei enää tarvita kaupungin omaan käyttöön.

Sähköinen asiointi (3.2.3)

- Palvelujen ja toimintojen digitalisointi mahdollistaa organisaatio- ja kustannusrakenteen keventämisen ja henkilöstön ajankäytön kohdentamisen vaativampiin tehtäviin.

Infran ja rakennusten korjausvelka (3.2.2)

- Omaisuuden arvosta huolehtiminen on yksi Kiinteistöliikelaitoksen perustehtävistä. Tavoitteena on, että omaisuuden ns. korjausvelka ei ainakaan kasva nykyisestä vaan ennemminkin sitä saataisiin pienennettyä. Korjausvelalla tarkoitetaan rahasummaa, joka tarvittaisiin rakennetun omaisuuden saattamiseksi nykyisiä tarpeita vastaavaan hyväksyttävään tasoon. Tavoitteen saavuttaminen turvataan sillä, että omaisuuden ylläpitoon ja korjaamiseen osoitetaan riittävästi rahaa ja resursseja. Korjausvelka kasvaa, jos omaisuutta ei ylläpidetä ja korjata riittävästi.

Henkilöstön osaaminen (henkilöstö voimavarana –ohjelma)

- Henkilöstön osaamisesta huolehtiminen on tärkeää, jotta Kiinteistöliikelaitoksen palvelutaso säilyy hyvänä. Henkilöstön koulutukseen ja osaamisen ennakkointiin panostetaan, jotta valmiudet odottamattomiinkin muutoksiin olisivat kunnossa.

Ympäristö (3.3.6)

- Kestävän kehityksen periaatteet huomioidaan toiminnassa ja turvallinen elinympäristö on kaiken tekemisen tavoitteena.

1.4 Lausekkeet, kh (kj)

2.1 Määrärahat

1.000 €	TP 2014	TAM 2015	TAE 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Lauta- tai johtokunta						
Korvaus peruspääomasta	22.042	21.278	21.008	21.008	21.008	21.008
Liikeliijäämä/-alijäämä + poistot	92.988	89.200	88.100	88.550	89.460	90.840
Toimintatuotot	203.858	202.770	198.608	199.610	201.630	204.690
Valmistus omaan käyttöön	2.663	1.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Toimintakulut	110.870	113.570	110.508	111.060	112.170	113.850
Toimintakate	92.988	89.200	88.100	88.550	89.460	90.840
Muutos-%	%	-4,1 %	-1,2 %	0,5 %	1,0 %	1,5 %

2.2. Investoinnit

1.000 €	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Kiinteistöliikelaitoksen johtokunta						
Investointikulut	53.957	52.625	56.946	70.086	77.934	69.517
Rahoitusosuudet	2.972	686	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien luovutustuotot	45.405	40.000	22.500	22.500	22.500	22.500
Investointien rahavirta	-5.581	-11.939	-34.446	-47.586	-55.434	-47.017
Muutos-%	93 %	- 114 %	-189 %	-38 %	-16 %	15 %

2.3. Muutokset, kh (kj)

1.000 €	2016	2017	2018	2019
Yhteensä				

2.4 Sidotut investoinnit

1. 000 €		TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Kiinteän omaisuuden hankinnat		6.624	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500
Muut investoinnit							

2.5 Infrapalvelujen investointiohjelma

	2016	2017	2018	2019
Strategiset hankkeet	11 275 000	16 550 000	27 799 000	25 450 000
Tuloa tuottavat	1 850 000	3 775 000	2 860 000	3 260 000
Toimintoja tukevat	5 105 000	1 895 000	465 000	445 000
Korjausvelkaa alentavat	7 174 000	8 170 000	8 990 000	7 795 000
Liikenteen toimivuus & turvallisuus	2 946 000	495 000	722 000	480 000
Asukasviihtyisyyttä parantavat	1 935 000	2 101 000	1 998 000	1 987 000
Yhteensä	30 285 000	32 986 000	42 834 000	39 417 000

Investointiprojektit ovat tarkemmin erillisessä listassa.

Infrapalvelujen investoinnit

Keltaisella korostettujen hankkeiden suunnittelu tai esisuunnittelu ja/tai kilpailuttaminen voidaan aloittaa vuonna 2015.	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Investointihankkeet	30 285 000	32 986 000	42 834 000	39 417 000
Strategiset hankkeet	11 275 000	16 550 000	27 799 000	25 450 000
Pääskyvuorenrinne (Kh)	150 000	2 400 000	1 800 000	3 000 000
Vaiste	500 000	800 000	900 000	500 000
Maa-ainespuisto	500 000	800 000	900 000	
Mustasuo	50 000	300 000	1 374 000	900 000
Halistenväylä väli: Markulantie - Halistentie	50 000	-	100 000	-
Koroistenkaari	50 000	100 000	2 000 000	2 000 000
Kauppatori	4 000 000	6 250 000	10 000 000	10 000 000
Fabriikin alue (VR:n Konepajan alue)	1 200 000	1 000 000	3 000 000	1 700 000
Logomonsilta	3 200 000	1 820 000	-	-
Fortuna	50 000	100 000	600 000	-
Telakkarannan kaava-alue	300 000	50 000	50 000	50 000
Kakola kaava-alue	50 000	250 000	1 600 000	-
TYKS U2	10 000	80 000	50 000	-
Linnanfaltti	500 000	250 000	900 000	500 000
Herttuankulma	15 000	1 050 000	1 500 000	3 000 000
Skanssi	60 000	800 000	500 000	1 000 000
Skanssin Vallikatu	490 000	-	-	-
Vakiniityn - Jäkärilän kevyenliikenteen yhteys				
Itä-Skanssi	100 000	100 000	2 000 000	2 000 000
v. 2017 jälkeen alkavat hankkeet	-	400 000	525 000	800 000
Tuloa tuottavat	1 850 000	3 775 000	2 860 000	3 260 000
Vakiniitty	500 000	-	200 000	250 000
Säkömäki	200 000	450 000	-	-
Munttismäki	200 000	500 000	-	150 000
Kärsämäen kartano	200 000	1 200 000	-	-
Kirkkotie-kaava-alue	250 000	-	-	-
Tavastinkenttä	100 000	-	-	-
Marjamäki	40 000	200 000	350 000	-
Pyölinmäki	40 000	-	1 000 000	-
Kanslerintie -kaava-alue	200 000	-	-	-
Kaarninko	50 000	150 000	1 000 000	-
Kaupunginteatteri + Virastotalo (ent. Volter Kilven katu)	10 000	200 000	-	-
Vihertakuutyöt	60 000	60 000	60 000	60 000
v. 2017 jälkeen alkavat hankkeet	-	1 015 000	250 000	2 800 000
Toimintoja tukevat	5 105 000	1 895 000	465 000	445 000
Vanhan Kaks Kerrantien Syvälahden alueen infran saneeraus	3 740 000	-	-	-
Lauttarannan lajitys	500 000	500 000	100 000	100 000
Maanlajitysalueet	50 000	50 000	50 000	50 000
Karhulan kaatopaikka (maisemointi)	200 000	760 000	-	-
Jäkärilän Kailan meluvalli	100 000	20 000	20 000	-
Topinojan lumenkaatopaikka	50 000	100 000	-	-
Tietoliikennekoverkko	170 000	170 000	-	-
Valaistuksen ohjausjärjestelmä	135 000	135 000	135 000	135 000
Taimisto	160 000	160 000	160 000	160 000
Korjausvelkaa alentavat	7 174 000	8 170 000	8 990 000	7 795 000
Kevyen liikenteen reitit	215 000	-	150 000	150 000
Humalistonk väli: Yliopistonk-Ratapihank	50 000	675 000	-	-
Katurakenteen korjaus	551 000	1 260 000	900 000	900 000
Jalkakäytävien peruskorjauksia	215 000	135 000	200 000	200 000
Pienet peruskorjaukset (katu)	100 000	150 000	150 000	150 000
Sorapintaiset kadut	640 000	560 000	1 000 000	850 000
Ympäristörakenteet	330 000	370 000	370 000	370 000
Korvattavat katupuut	30 000	30 000	30 000	30 000
Varusteet, laitteet ja kalusteet	120 000	170 000	170 000	170 000
Sillat	118 000	155 000	665 000	100 000
Pahaniemen kevyen liikenteen ylik.kayt.	400 000	-	-	-
Martinsilta	250 000	-	-	-
Länsikeskuksen AKK (ent. Satakunnantien AKK)	100 000	-	-	-
Kataraistentien AKK	85 000	-	-	-
Eteläkaaren AKK	85 000	-	-	-
Valaistus	530 000	580 000	580 000	580 000
Paallysteet	1 950 000	2 700 000	2 500 000	2 500 000

Leikkipaikat	700 000	540 000	710 000	710 000
Tähkäpuisto	5 000	120 000	-	-
Puistot	320 000	500 000	500 000	500 000
Vartiovuorenpuisto	200 000	-	-	-
Korvattavat puistopuut	50 000	50 000	50 000	50 000
Vihertakuutyöt (korvausinv.)	80 000	80 000	80 000	80 000
Viheralueiden hulevesikorjaukset	50 000	50 000	50 000	50 000
v. 2017 jälkeen alkavat hankkeet	-	45 000	885 000	405 000
Liikenteen toimivuus & turvallisuus	2 946 000	495 000	722 000	480 000
Pienet liikenteenohjaustyöt	70 000	50 000	50 000	50 000
Liikennevalot	180 000	-	-	-
Liikenneverkon toimivuutta jne	10 000	-	50 000	-
Itäinen rantakatu väli Martinkatu - Unioninkatu (saneeraus)	150 000	-	-	-
Hämeen vt / Halistentie, lisäkaista	75 000	-	-	-
Kaksikerrantien ja Stålarinkadun nelikaistaistaminen (ys)	50 000	-	-	-
Toijalan rata, Virusmaent. AKK (MAL)	100 000	-	-	-
Kivenhakkaaja	95 000	-	-	-
Mt1821 Friskala oikaisu ja klv jar. MAL	1 516 000	-	-	-
Pirttivuoren puistokäytävä (Arolanlähde - Arolankaari)	160 000	-	-	-
Kukolanpuiston puistokäytävä (Sommelontie - Tammilehdon leikkipaikka)	160 000	-	-	-
Torininkatu - Aurakatu (väli: Torninkatu - Puutarhakatu) klv	10 000	-	67 000	-
Runkobussilinjojen kehittäminen	370 000	280 000	280 000	280 000
v. 2017 jälkeen alkavat hankkeet		165 000	275 000	150 000
Asukasviihtyisyyttä parantavat	1 935 000	2 101 000	1 998 000	1 987 000
Kaava-al. kesk.er. katual.(budjetointi)	350 000	400 000	450 000	450 000
Pyhän Äidin katu	50 000	-	-	-
Itaharju 60	35 000	-	-	-
Tulitikkutehtaan alue	50 000	-	-	-
Arola	150 000	-	-	-
Kaksi koota	50 000	-	-	-
Kaava-al. Kesk.er. viheral.(budjetointi)	183 000	400 000	400 000	400 000
Leikkipuistot	147 000	261 000	151 000	140 000
Puistokäytävät ja -aukiot	100 000	100 000	100 000	100 000
Ympäristötaide	15 000	50 000	50 000	50 000
Ulkoilualueet	75 000	75 000	50 000	50 000
Ulkoilusaaret	75 000	75 000	97 000	97 000
Barkerinpuisto	150 000	-	-	-
Liikuntalautakunnan kohteet	505 000	700 000	700 000	700 000
v. 2017 jälkeen alkavat hankkeet	-	40 000	-	-

2.6 Tilapalvelujen investointiohjelma

	2016	2017	2018	2019
Korjaukset	21 761 000	25 900 000	25 900 000	25 900 000
Uudisrak	700 000	7 000 000	5 000 000	0
Ostot	200 000	200 000	200 000	200 000
Hankesuunnitelmat	500 000	500 000	500 000	500 000
Yhteensä	23 161 000	33 600 000	31 600 000	26 600 000
Korjausvastuu/vuosi	25 900 000	25 900 000	25 900 000	25 900 000

Investointiprojektit ovat tarkemmin erillisessä listassa.

Tilapalvelujen investoinnit								
Keltaisella korostettujen hankkeiden suunnittelu ja/tai kilpailuttaminen voidaan aloittaa vuonna 2015.								
	Info	Kustannus- arvio	TA 2015	TAE 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019	Toteutus- vuodet
KONSERNIHALLINTO								
PERUSKORJAUSKOHTEET								
Valtuustosalin restaurointimaalaus (ei sisällä julkisivuja) (KH)	SIDOTTU	1 354 000	100 000	418 000	418 000	418 000		2015-2020
Kaupungintalon siipirakennus (KH)	SIDOTTU	2 000 000	750 000	1 750 000				2015-2018
HYVINVOINTITOIMIALA								
PERUSKORJAUSKOHTEET								
Sairaala-alueen vesikatot, jatkuva	PIENI		200 000	200 000				
Sairaala-alueen ikkunakorjaukset, jatkuva	PIENI		250 000					
Sairaala-alueen julkisivukorjaukset, jatkuva	PIENI		200 000	200 000				
Mäntymäen sairaala-alue:								
Rak.4, markkätilojen kunnostus (koko talo, 2/krs)	PIENI	750 000	150 000	150 000				
Sairaala-alue hissit	PIENI	200 000	200 000	200 000				
Mäntyrinteen vanhainkoti(julkis.vesikatot, salaojat) suunn.	PIENI		40 000					
SIVISTYSTOIMIALA								
UUDISRAKENNUSKOHTEET								
Yli-Maarian koulu	SIDOTTU	12 500 000		500 000	7 000 000	5 000 000		2016-2020
PERUSKORJAUSKOHTEET								
Pallivahan koulun peruskorjauksen loppuosa	SIDOTTU	3 462 000	898 000	950 000	400 000	1 214 000		2011-2020
Luostarivuoren koulun peruskorjauksen loppuosa	SIDOTTU	1 383 000	900 000	483 000				2015-2018
Puropolon koulun peruskorjauksen loppuosa *	SIDOTTU	4 398 000	2 000 000	1 748 000	650 000			2015-2019
Katedralskolan, peruskorjaus	SIDOTTU	7 913 000	4 513 000	2 900 000	500 000			2012-2019
Puolalan koulukiinteistö	SIDOTTU	13 100 000		300 000	7 000 000	5 800 000		2016-2020
Luokkien pinnat ja valaistus à 60 000 , jatkuva	PIENI	480 000	480 000	480 000				
C.O.Malmin koulu, vesikatteen uusiminen (huopa)	PIENI	180 000		180 000				
C.O. Malmin ja Hannunniitun piha	PIENI	400 000		380 000				
Lausteen koulu, liikuntasali	PIENI	350 000		350 000				
Julkisivu- ja kattokorjaukset (päiväkodit) (jatkuva)	PIENI	350 000	300 000	350 000				
Hepokullan koulu(julkisivut ja ikkunat, pääarakennus ja liikuntasali)suunn.	PIENI	850 000	10 000	600 000	240 000			
Klassikon koulu:								
julkisivut	PIENI	200 000		200 000				
Rieskalähteen koulu, vaihe 6	PIENI	128 000	25 000	103 000				
Nummen koulun julkisivu	PIENI	950 000		950 000				
Sirkkalan koulu, rak 2 pinnat	PIENI	250 000		250 000				
St.Olofskolan,ikkunat, piharakenteet	PIENI	500 000		120 000	380 000			
Työväenopisto (Kaskenkatu 5)	PIENI	150 000		50 000	100 000			
Koulujen ja päiväkotien pihat ja aidat (jatkuva)	PIENI	500 000		500 000				
VAPAA-AIKATOIMIALA								
Jäkärilän liikuntahallin,julkisivut ja vesikatot	PIENI	738 000		738 000				
Urheiluhalli, ääni, valaistus suorituspaiikat,katsomo	PIENI	900 000		200 000	300 000	300 000	100 000	
PERUSKORJAUSKOHTEET								
Samppalinnan maaumala	SIDOTTU	6 646 000		3 376 000	3 270 000			2016-2019
Entisen Hostelin korjaus (Linnankatu 39)	PIENI	100 000	30 000	70 000				
MUUT								
Tiojen hankinta (mm. Sävelkodin lunastus 2015 / 665 000 €)	SIDOTTU		1 000 000	200 000	200 000	200 000	200 000	
Vepsän palvelurakennus	PIENI	200 000		440 000				
Villa Saaron julkisivut ja sadevedet	PIENI	200 000		200 000				
ERILLISET KEITTIÖKORJAUKSET								
Viinämäenkatu 5 pk	PIENI	150 000		150 000				
Keltasirkunpolku pk	PIENI	150 000		150 000				
Vesikatot uusiminen ja maalaaminen (jatkuva)	PIENI	800 000	400 000	800 000				
Sitomattomat	PIENI	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	
Sitomaton hs-suunnittelu	PIENI	500 000		500 000	500 000	500 000	500 000	
Nimeämättömät				1 525 000	12 142 000	17 668 000	25 300 000	
SIDOTUN KUSTANNUKSEN HANKKEET YHTEENSÄ				12 625 000				
PIENET TILAINVESTOINNIT YHTEENSÄ				9 011 000				
TILAINVESTOINNIT YHTEENSÄ			25 337 000	23 161 000	33 600 000	31 600 000	26 600 000	
* kustannusarviota tarkistettu KV:n päätöksen 1.12.14 mukaiseksi								
Korjaukset				21 521 000	25 900 000	25 900 000	25 900 000	
Uudisrak				940 000	7 000 000	5 000 000		0
Ostot				200 000	200 000	200 000	200 000	
Hankesuunnitelmat				500 000	500 000	500 000	500 000	
Yhteensä				23 161 000	33 600 000	31 600 000	26 600 000	
Korjausvastuu/vuosi				25 900 000	25 900 000	25 900 000	25 900 000	
Muita kohteita								
Teatteri				31 500 000				
Syvälahden koulu				26 000 000				
Pallioihalli				13 200 000				
Raunistulan pk				4 300 000				
Tallimäen pk				4 700 000				
Tehostetun palveluasumisen yksiköt 2 kpl (Hila ja Murkio)								
Hila				17 100 000				
Murkio				15 700 000				

3.1 Työvoiman käyttö

Henkilötyövuodet (htv)	TOT 2014	TAM 2015	TAE 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Lauta- tai johtokunta	217,6	212	210	208	206	204
Lisätietoja:						

3.3 Tilojen ja alueiden käyttö

Toimialan käytössä olevat	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Tilat (m ²)	7.088	6.598	6.598	6.598	6.598	6.598
Alueet (ha)	13,1	13,1	13,1	13,1	13,1	13,1
Lisätietoja: Tiloissa ovat mukana Kiinteistöliikelaitoksen omassa toiminnassaan käyttämät tilat. Alueissa ovat mukana Saramäen ja Itäharjun varastoalueet sekä Räntämäen, Ovakon ja Lauttarannan lumensijoitusalueet.						

4.1 Strategiset tavoitteet, kv

Yli-Maarian koulun rakentaminen	<i>Strateginen linjaus: 3.3.10</i>		<i>Muut toteutettavat linjaukset: -</i>				
	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Rakentaminen toteutettu	-	hanke-suunnitelma	suunnitelu		rakenteilla	valmis	-
Tavoitteen kuvaus: Yli-Maarian koulu toteutetaan päiväkot-, ala- ja yläkoulun yhdistelmänä. Hankesuunnitelma käynnistetään nopeasti ja rakentamisen aloittamiseen pyritään vielä suunnitelmakaudella.							

Maankäytön uusi toimintamalli on käytössä	<i>Strateginen linjaus: 3.3.3</i>		<i>Muut toteutettavat linjaukset: -</i>				
	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Toimintamalli käytössä	koekäytössä	koekäytössä	kyllä		kyllä	kyllä	kyllä
Tavoitteen kuvaus: Maankäytön kehittämisen uudesta toimintamalli on tehty päätös ja toimintamalli on otettu täysimääräisesti tehokkaaseen käyttöön.							

4.2 Strategiset tavoitteet, kh

Toimialojen yhteiset horisontaaliset tavoitteet: Yrittävä ja osaava kaupunki

Luodaan Kampus-Tiedepuisto –hankkeessa kaupunkikehitysalusta, jolla yhdistetään innovaatiotoiminta kaupunkisuunnitteluun	<i>Strateginen linjaus: 3.1.6</i>		<i>Muut toteutettavat linjaukset: -</i>				
Projektisuunnitelma ja tavoite-määrittely	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
			Tehty				
Tavoitteen kuvaus: Kiinteistöliikelaitos on mukana Kampus-Tiedepuisto –hankkeen valmistelussa.							

Toimialojen yhteiset horisontaaliset tavoitteet: Vaikuttava ja uudistuva kaupunki

Palvelujen digitalisointi	<i>Strateginen linjaus: 3.2.3</i>		<i>Muut toteutettavat linjaukset: -</i>				
Sähköisten palvelujen käyttöönotto	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
			Käyt-töönotet-tu				
Tavoitteen kuvaus: Sähköisten palvelujen käyttöönotto: tontit, venepaikat, aitaamisluvut, aluevuokraukset.							

Toimialojen yhteiset horisontaaliset tavoitteet: Rakentuva kaupunki ja ympäristö

Suurien aluekokonaisuuksien painottaminen suunnittelussa ja ohjelmoinnissa, kohdistamalla ko. kohteisiin tarvittavat resurssit.	<i>Strateginen linjaus: 3.3.1</i>		<i>Muut toteutettavat linjaukset: -</i>				
Strategiset hankkeet edenneet suunnitelmallisesti	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
			Kyllä				
Tavoitteen kuvaus: Strategisen sopimuksen maankäytön hankkeiden varmistaminen.							

Tätä kautta vahvistetaan kaupunkikehityksen ja kaupunkisuunnittelun yhteensovittamista mm. yhdistämällä ulkoisia rahoituskanavia, mahdollistetaan innovaatioalustojen luominen, luodaan uusia toimintamalleja ja kumppanuuksia, vahvistetaan vies-	<i>Strateginen linjaus: 3.3.3</i>		<i>Muut toteutettavat linjaukset: 3.3.10</i>				
---	-----------------------------------	--	--	--	--	--	--

tintää ja markkinointia.							
Viedään aktiivisesti eteenpäin 6-Aika ja Inka-hankkeita	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
			Kyllä				
Tavoitteen kuvaus: Viedään aktiivisesti eteenpäin 6-Aika ja Inka-hankkeita, joita ovat mm. YAH-hanke, Tietomalli, Innovatiiviset hankinnat ja Klinikka.							

Asuntotuotannon, liikenteen ja palveluverkon tarpeita toteutetaan osana asemakaavoitusohjelmaa sekä käynnissä olevaa suunnittelua ja tuotantoa.	<i>Strateginen linjaus: 3.3</i>		<i>Muut toteutettavat linjaukset: -</i>				
Strategisen sopimuksen maankäytön hankkeiden toteuttaminen	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
			Kyllä				
Tavoitteen kuvaus: Kiinteistöliikelaitos tukee asemakaavoitusohjelmaa ja sen tavoitteita toteuttamalla maankäytön hankkeita.							

Investointitasojen korottaminen.	<i>Strateginen linjaus: 3</i>		<i>Muut toteutettavat linjaukset: -</i>				
Investointirahat ovat riittävät	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
			Kyllä				
Tavoitteen kuvaus: Asunto- ja tonttutuotannon varmistamiseksi ja korjausvelan hillitsemiseksi investointitaso riittävälle tasolle.							

Merkittävät strategiaan kytkeytyvät päätökset vuosien 2015-2016 aikana; Raitiotie, Yleiskaavan kehityskuvavaliinta ja Satava-Kaksikerta osayleiskaava.	<i>Strateginen linjaus: 3</i>		<i>Muut toteutettavat linjaukset: -</i>				
Kiinteistöliikelaitos osallistuu asiantuntemuksellaan valmisteluun	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
			Kyllä				
Tavoitteen kuvaus: Kiinteistöliikelaitos myötävaikuttaa omalta osaltaan kaupungin hyväksytyyn strategian toteuttamiseen.							

Kiinteistöliikelaitoksen tavoitteet

Palvelusopimusten kilpailutus	<i>Strateginen linjaus: 3.2.6</i>		<i>Muut toteutettavat linjaukset: -</i>				
--------------------------------------	-----------------------------------	--	---	--	--	--	--

Kilpailutusten eteneminen	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
	0	20	40		60	80	100

Tavoitteen kuvaus:
Kaupungin omistamien tuotantoyhtiöiden määräaikaisten palvelusopimusten kilpailuttaminen asteittain siten, että vuoden 2018 jälkeen kaupungin omistamilta tuotantoyhtiöiltä ei tilata palveluita ilman kilpailutusta.

Pysäköintitoiminnan kehittäminen	<i>Strateginen linjaus: 3.2.4</i>			<i>Muut toteutettavat linjaukset: -</i>			
Kehittämiprojekti toteutettu	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
	-	-	valmis		-	-	-

Tavoitteen kuvaus:
Pysäköintitoimintaa kehitetään nykyajan vaatimusten mukaiseksi. Pysäköintimittareiden uusimisen yhteydessä selvitetään laajemmin pysäköintitoiminnan kokonaistilanne.

Selvitetään Turku-konseptin mukainen päiväkot	<i>Strateginen linjaus: 3.3.10</i>			<i>Muut toteutettavat linjaukset: -</i>			
Kehittämiprojekti toteutettu	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
	-	-	valmis		-	-	-

Tavoitteen kuvaus:
Selvitetään ns. Turku-konsepti siirtokelpoisesta päiväkodista. Tavoitteena on normit täyttävä mutta neliöhinnaltaan edullinen ratkaisu.

Otetaan käyttöön muitakin toteutusmuotoja kuin jaettu-/kokonaisurakka	<i>Strateginen linjaus: 3.2.1</i>			<i>Muut toteutettavat linjaukset: -</i>			
Muita urakkamuotoja käytössä	TP 2014	TA 2015	TAE 2016	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
	0	1	1		1	1	1

Tavoitteen kuvaus:
Otetaan käyttöön rakennusprojekteissa muitakin toteutusmuotoja kuin perinteinen jaettu-/kokonaisurakka. Muita toteutusmuotoja voivat olla esim. projektinjohtototeutus tai yhteistyömalleihin perustuvat toteutusmuodot, joista käytetään nimitystä allianssi- tai IPT-toteutus (IPT = integroitu projektitoteutus). Tavoite sisältää myös kaupungin yhtiömuotoisina toteutukseen tulevat tilaratkaisut.

4.3 Uudistamistoimenpiteet

	Nro	Toimi- ala	Yksikkö	Toimenpide	Toimenpiteen tarkempi kuva- us
UUDISTAMISOHJELMA 1 (2013)					
U1	15	Kiinteis- tö	Kiinteän omai- suuden kehiti- täminen	Rakennuskannan (ulkoiset vuokrasopimukset) kehitys- ja myyntipotentiali (kohde- kohtainen erittely liitteenä) (vaikutus sekä käyttötalou- teen että investointien raha- virtaan)	
U1	16	Kiinteis- tö	Kiinteän omai- suuden kehiti- täminen	Maankäytön uuden toimin- tamallin tehokas käyttöönot- to	
U1	17	Kiinteis- tö	Infrapalvelut, Tilapalvelut	Kilpailutus (erit. Turun Seudun Kuntatekniikka Oy, Turun Seudun Rakennus- tekniikka Oy, Arkea Oy)	
U1	18	Kiinteis- tö	Tilapalvelut	Ulkoisten vuokrasopimus- ten salkutus	
U1	19	Kiinteis- tö	Tilapalvelut	Tilatehokkuus (vuokrattua tilaa/työntekijä -10 m2) as- teittain	
U1	20	Kiinteis- tö	Infrapalvelut	Eri pysäköintituotteet (maksukorotus, alueiden laajentaminen, kalleimman vyöhykkeen laajentaminen, maksullisuusajan pidentä- minen)	
U1	21	Kiinteis- tö	Infrapalvelut	Asukaspysäköinnin hinnan tarkistus	
U1	22	Kiinteis- tö	Infrapalvelut	Pysäköintivirhemaksujen korotus	
U1	23	Kiinteis- tö	Infrapalvelut	Kaivutaksojen tarkastami- nen	
U1	24	Kiinteis- tö	Tilapalvelut	Energiansäästöhankeet: kokonaisvaltainen tarkaste- lu rakennuskohtaisten vaa- timusten sijaan	
U1	25	Kiinteis- tö	Tilapalvelut	Vuokra-avustusten meka- nismien läpikäynti (oma omistus vs. muut tilat)	
U1	26	Kiinteis- tö	Infrapalvelut	Yksityisteiden valaistus	
U1	27	Kiinteis- tö	Matriisipalvelut	Kiinteistönmuodostuksen ja muiden viranomaistaksojen tarkastaminen	

U1	28	Kiinteistö	Kiinteän omaisuuden kehittäminen	Pohjoisten maa-alueiden analyysi, ulkokuntaomistusten osittainen realisointi	
U1	29	Kiinteistö	Kiinteän omaisuuden kehittäminen	· Vajaakäyttöisen rakennetun kiinteistöomaisuuden Ylläpitokulujen vähentyminen -Kurjenlinna -Pernon koulu	
U1	30	Kiinteistö	Kiinteän omaisuuden kehittäminen	· Mäntymäen pesulan alue kuten edellä, mutta ongelma on tasearvo.	
U1	31	Kiinteistö	Kiinteän omaisuuden kehittäminen	Vajaakäyttöisen kiinteistöomaisuuden kehittäminen -Pääskyvuoren kasarmi -Putsari -Puutarha-Ruiskatu -Vedenjakelun kortteli -Mäntymäen pesulan alue	
U1	32	Kiinteistö	Kiinteän omaisuuden kehittäminen	· Kupittaaan siirtolapuutarha – ei kunnallistekniikkaa ja sen toteuttaminen maksaa paljon. Tehokasta keskustarakentamista ”pikaratikkareitin varteen” sekä Kupittaaan urheilualueen pysäköinnin ja toiminnan kehittäminen.	
U1	111	Konsernihallinto	Tilakeskus(+Kiinteistöt a.)	Kaupungin kiinteistöjen myyntiä tehostetaan esimerkiksi tarvittaessa kehittämällä tontteja kaavallisesti, ottamalla huomioon myytävien tilojen käyttäjien tarpeet ja varmistamalla jäljelle jäävien tilojen riittävä käyttöaste. Selvitetään tyhjen tilojen määrä ja niihin liittyvät myynnin esteet ja ensisijaisesti luovutaan tyhjistä, tyhjenevistä ja luovuttaviksi suunnitelluista tiloista. Liitteessä 3 mainittujen kohteiden sopimukset tuodaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.	
U1	111a	Konsernihallinto	Tilakeskus (+Kiinteistöä.)	Kaupungin kiinteistöjen myyntiä tehostetaan esimerkiksi tarvittaessa kehittämällä tontteja kaavallisesti.	
U1	111b	Konsernihallinto	Tilakeskus (+Kiinteistöä.)	Otetaan huomioon myytävien tilojen käyttäjien tarpeet	
U1	111c	Konsernihallinto	Tilakeskus (+Kiinteistöä.)	Selvitetään tyhjen tilojen määrä ja niihin liittyvät myynnin esteet ja ensisijaisesti luovutaan tyhjistä, tyhjenevistä ja luovuttaviksi	

				suunnitelluista tiloista.	
U1	111d	Konsernihallinto	Tilakeskus (+Kiinteistöta.)	Liitteessä 3 mainittujen kohteiden sopimukset tuodaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.	
U1	115	Kiinteistö		Kiinteistöliikelaitoksen perimien maksujen tarkistuksia laajennetaan kattavammiksi mukaan lukien esimerkiksi asukaspysäköinnin ja aniskeluoikeuksien maksut, rakennuttajien väyläkorvaukset ja julkisten tilojen mainospaikkojen hinnat.	
U1	120	Kiinteistö		Selvitetään Kupittaaan siirtolapuutarhalle uutta mahdollista sijaintipaikkaa, joka sallii monipuolisemman toiminnan ja mahdollisesti toiminnan laajentamisen.	
U1	128	Konsernihallinto	Tilakeskus	Välillinen omistaminen sekä myynti ja takaisinvuokraus - malli	
26					
UUDISTAMISOHJELMA 2 (2014)					
U2	11	Kiinteistö	Hallinto/Tilapalvelut	Kiinteistöliikelaitoksen toimintojen tehostaminen tilamuutoksilla	Kiinteistötoimialalla on kolme eri toimipaikkaa: Yliopistonkatu 27a, Puolalankatu 5 ja Puutarhakatu 1. Toteutetaan tilamuutokset siten, eri toiminnot ovat järkevästi sijoitettuina ja tilakäytön tehokkuus paranee
U2	12	Kiinteistö	Toimialajohtaja	Selvitetään Kiinteistöliikelaitoksen uudelleenorganisointimahdollisuudet ja uudistetaan toimintamallit	Käydään tulosalueet ja matriisipalvelut toiminnoittain läpi ja tarkastellaan kriittisesti kunkin toiminnon tarpeellisuutta. Luovutaan niistä omista toiminnoista, jotka eivät ole ensisijaisia päätoimintojen näkökulmasta.
U2	50	Kiinteistö	Tilapalvelut	Varastojen yhdistäminen	Kaikkien kaupungin varastojen läpikäynti ja pienten varastojen yhdistäminen.

U2	61	Kiinteistö	Kiinteän omaisuuden kehittäminen	Peritään vuokrasopimuksen mukainen vuokra (liittyy kv 15.12.1986 § 29)	Kaupunki on yksipuolisella päätöksellä päättänyt jättää perimättä sopimuksen mukais-tavuokraa. Päätetään ryhtyä perimään sitä, koskaperusteet perimättä jättämiselle eivät enää ole relevantit.
U2	63	Kiinteistö	Kiinteän omaisuuden kehittäminen	Kiinteistökehitystoiminnan tehostaminen	Nopeutetaan kiinteistöjen myyntiä antamalla ulkopuolisten myytäväksi. Pienten myyntikohteiden listan läpikäynti.
U2	66	Kiinteistö	Infrapalvelut	Infran mitoitusten sekä muiden laatumitotusten uudistaminen	Kevennetään infran mitoitusta investoinneissa mahdollisuuksien mukaan. Investoinneissa keskitytään tuloa tuottaviin hankkeisiin ja muihin turvallisuuden tms. johdosta välttämättömiin investointeihin. Muiden osalta niitä harkitaan erikseen.
U2	67	Kiinteistö	Kiinteän omaisuuden kehittäminen/Infrapalvelut	Pienvenesatamien hoidon ja vuokrauksen ulkoistaminen	Kilpailutetaan ko. satamien toiminnot.
U2	68	Kiinteistö	Tilapalvelut	Toteutetaan valaistussuunnitteluun liittyvä hanke yhteistyössä toimialojen kanssa	Yhdistetään tähän esim. kirjaston LED-valaistuksen toteuttaminen ja muut vastaavat hankkeet, ainakin vapaa-aikatoimialalla. Museon näyttelyiden valaistus LED-tekniikalla ja läsnäolotunnistimilla sekä pääkirjaston hyllyvalastus ja liikuntatilojen valaistukset
U2	69	Kiinteistö	Kiinteän omaisuuden kehittäminen/Infrapalvelut	Vanhojen urheilukenttien vähentäminen ja vuokraaminen urheiluseuroille 100 % käyttöön	Esimerkkinä Raunistulan kenttä ja Turun Weikot. Kenttä on kokoajan hyvässä kunnossa ja käyttöaste hyvä. Samalla mallilla muitakin kenttiä eri seurojen nimikkokentiksi ja yksinoikeudelliseen käyttöön ja vuokraustoimintaan.
U2	74	Kiinteistö	Infrapalvelut/Tilapalvelut	Pieninvestointi kokonaisuuden kriittinen läpikäynti vuoden 2015 talousarviovalmistelun yhteydessä	-
10					

TOIMINTOANALYYSI, EHDOTETUT TOIMENPITEET					
TO		Kiinteistötoimiala	Infrapalvelut: pysäköintipalvelut	Pysäköintitoiminnan kehittäminen nykyajan vaatimusten mukaiseksi	Pysäköintimittareiden uusiminen ja samassa yhteydessä selvitetäänärkevin ja taloudellisin tapa hoitaa muun muassa seuraavat toiminnot: mittareiden omistus, ylläpito ja rahankuljetus. Selvitysten jälkeen voidaan päätyä siihen, että tiettyjä toimintoja ostetaan jatkossa ulkoa ja joidenkin työntekijöiden toimenkuviin tulee muutoksia. Uusia maksamismuotoja otetaan käyttöön, mikä lisää asiakasystävällisyyttä.
TO		Kiinteistötoimiala	Infrapalvelut: maatalous	Peltoviljelysten kannattavuuden arviointi	Maataloustuki- / EUTukijärjestelmän muutos. Kaupunki ei saa enää jatkossa peltotukia. Selvitetään kaupungin oman viljelytoiminnan kannattavuus muutosten jälkeen. Selvitysten jälkeen voidaan päätyä siihen, että kaupungin oma viljelytoiminta ei ole enää kannattavaa ja joidenkin työntekijöiden toimenkuviin tulee muutoksia.
TO		Kiinteistötoimiala	Infrapalvelut: suunnittelun tiilaaminen ja suunnittelun ohjaus	Infran toteutussuunnittelun kehittäminen	Esisuunnitteluinvestointisuunnittelu-toteutus – ketjun parempi hallinta. Vahvistetaan hankkeen johtamiseen ja rakennuttamiseen liittyvää ydintehtävää ja osaamista. Yhteinen analyysi ympäristötoimialan kaupunkisuunnittelun kanssa suunnitteluprosessista ja sen jälkeen erillinen toimenpideohjelma. Voi tarkoittaa kaupungin sisäisten ostopalvelujen vähentymistä, jolla voi olla vaikutuksia joidenkin työntekijöiden toimenkuviin.
TO		Kiinteistötoimiala	Infrapalvelut: tavaran ja ajoneuvojen säilytys	Toiminnon resurssien uudelleen arviointi	Arvioidaan tavaran ja ajoneuvojen säilytys - toiminnon henkilöstömitoitus ja tehtävät. Kuparikadun varaston (siirrettyjen ajoneuvojen välivarasto, infran materiaalivarasto) toiminta nykyisellään ei edellytä jatkuvaa henkilöstön läsnäoloa. Tarkoittaa toiminnossa vaikuttavien työntekijöiden toimenkuvien läpikäyntiä ja mahdollisesti muutoksia toimenkuviin.

TO	Kiinteistötoimiala	Tilapalvelut: arkkitehtisuunnittelu	Arkkitehtisuunnittelutehtävien uudelleen arviointi	Arvioidaan arkkitehtisuunnittelu - toiminnon henkilöstömitoitus ja tehtävät. Tavoitteena on keskittyä jatkossa enemmän tilaajatehtäviin. Kehitetään tilaajasantuntijuutta sekä terävöitetään tarve- ja hankesuunnittelua. Arkkitehtisuunnittelua ostetaan jatkossa enemmän markkinoilta. Tarkoittaa toiminnossa vaikuttavien työntekijöiden toimenkuvien läpikäyntiä.
TO	Kiinteistötoimiala	Tilapalvelut: talotekniikka	Toiminnon resurssien uudelleen arviointi	Arvioidaan talotekniikka - toiminnon henkilöstömitoitus ja tehtävät. Tavoitteena on riittävä osaaminen ja resurssit toiminnossa. Varmistetaan valvonnan resurssien riittävyys tilanteessa, kun palvelut ostetaan markkinoilta. Vastataan talotekniikan uusiutumisen haasteisiin esim. uusien energiamääräysten osalta. Selvitetään talotekniikkatoimintojen uudelleenorganisointi.
TO	Kiinteistötoimiala	Asiakaspalvelu	Selvitetään asiakaspalvelupisteen palvelutarjonta ja resursointi	Selvitetään kiinteistötoimialan eri asiakaspalvelutoimintojen yhdistämistä yhteen palvelupisteeseen. Tarkasteluun otetaan mukaan kaupungin yhteispalvelupiste ja siellä tarjottavat palvelut sekä yhteistyö ympäristötoimialan kanssa. Selvitetään, onko järkevämpää tarjota asiantuntija-asiakaspalvelua vai yleistä asiakaspalvelua. Tarkoittaa mahdollisesti joidenkin työntekijöiden toimenkuvien muutoksia.
TO	Kiinteistötoimiala	Hallinto: sihteeripalvelut	Resurssien optimaalinen käyttö	Kiinteistöliikelaitoksen keskitetyn toimitilaratkaisun myötä odotetaan sihteeripalveluissa saavutettavan synergiaetuja. Tämän lisäksi selvitetään työmaakokoussihteerikäytäntöjen (1,5 htv) taloudellinen tehokkuus ja paras toimintatapa jatkossa. Tavoitteena on oikein mitoitettut resurssit ja toiminnan tehostaminen. Voi tarkoittaa joidenkin työntekijöiden toimenkuvien muutoksia.

TO	Kiinteistötoimiala	Kiinteistönmuodostus ja maastomittaus	Keskitytään ydintoimintoihin maastomittauksissa	Tavoitteena jatkossa keskittyä viranomaismittauksiin, tarpeen vaatiessa muut mittaukset (maastomallit, erikoismittaukset yms.) tilataan konsultilta. Selvitetään maastomittauksessa tarvittava resursointi. Resurssit tulevat joka tapauksessa väheneään eläköitymisten myötä. Resurssien vähentyessä keskitytään ydintoimintoihin ja ylläpidetään osaamista niissä. Tehostetaan toimintaa hyödyntäen teknistä kehitystä (mm. uusilla laitteilla, toimivalla tilausjärjestelmällä). Voi tarkoittaa joidenkin työntekijöiden toimenkuvien muuttumista.
TO	Kiinteistötoimiala	Kiinteistönmuodostus ja maastomittaus: tonttimittaus ja kiinteistötoimitukset	Kehitetään toimintatapaa tehokkaammaksi	Siirrytään nykyisestä mallista kohti prosessimaista toimintatapaa, jolloin sama henkilö suorittaa tehtävän lähes alusta loppuun (sis. valmistelun ja kartat) Toimintatavan muutos toteutetaan eläköitymisen myötä. Teknisten järjestelmien kehittyminen mahdollistaa toimitusinsinöörille laajemman tehtäväkuvan. Toimintamallia muuttamalla voidaan varautua tuleviin eläköitymisiin.
TO	Kiinteistötoimiala	Infrapalvelut	Projektien/hankkeiden läpimenoajat	Projektien/hankkeiden läpimenoaikoihin tulisi kiinnittää erityistä huomiota. Yhteistyökumppaneiden (vesi, viemäri, kaukolämpö, sähkö, teleoperaattorit) kanssa tulee pyrkiä ratkaisuihin, jotka pitävät katuja avattuina mahdollisimman vähän aikaa. Konserniyhteisöjen kanssa tehtävä yhteistyö tulisi olla saumatonta kaikilta osin ja mikäli näin ei ole, siihen tulee puuttua esim. omistajaohjauksen keinoin.
TO	Kiinteistötoimiala	Kiinteän omaisuuden kehittäminen	Kaupungin omistamien ulkoilu- ja leirialueiden tarkoituksenmukaisuus	Selvitetään kaupungin omistamien ulkoilualueiden ja vapaa-aikatoimialan käytössä olevien leirialueiden tarkoituksenmukaisuus. Arvioidaan käyttöasteeselvitysten jälkeen, onko kaupungin järkevää omistaa kaikkia nykyisiä kohteita ja olisiko järkevää keskittää toimintoja harvempiin kohteisiin, jolloin niiden käyttöaste nousisi.
12				

4.4 Strategiset maankäytön hankkeet, kv

Käynnissä olevat hankkeet:

Hankekokonaisuus 1

Keskustan kehittäminen - pohjaa keskustan elinvoiman kehitykselle

Fortuna -kortteli	<i>Strateginen linjaus:</i> 3.3.2		<i>Muut linjaukset:</i> 3.1.5, 3.3.8		Kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta lisätään. Kaupunkilaisten yhteisiä kaupunkitiloja sekä kävelyn alueita parannetaan kehittämällä korttelia luovaa taloutta, kauppa ja matkailua palvelevaksi alueeksi. Ratkaistaan rakennusten suojelun ja täydennysrakentamisen pääperiaatteet				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava on valmis		-		-		-		
KITO	Korttelin sisäosien piharakenteiden suunnittelu	-0,05	Korttelin sisäosien piharakenteiden toteutus	-0,1	Korttelin sisäosien piharakenteiden toteutus	-0,6			
Vesiliikelaitos									

Kauppatori	<i>Strateginen linjaus:</i> 3.3.2		<i>Muut linjaukset:</i> 3.3.7		Keskustan asemaa ja elinvoimaisuutta vahvistetaan kehittämällä keskustaa kaupunkilaisten yhteisenä ja viihtyisänä olohuoneena. Kaupan kehittämistä tuetaan keskustan elinvoimaa tukevalla tavalla. Varmistetaan keskustan saavutettavuus ja liikkumisen sujuvuus kaikilla liikennemuodoilla sekä parannetaan kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä. Kauppatorin miljöö kohotetaan arvoiseensa asuun. Tavoitteena on mm. parantaa rakenteiden, rakennusten ja valaistuksen laatua ja ulkonäköä ja järjestää toimintoja siten, että saavutetaan hyvin toimiva ja kaunis kauppatori. Pysäköinti on tarkoitettu toteuttaa maan alle. Kauppiaskadun muuttaminen kävelypainotteiseksi alueeksi ja Yliopistonkadun muuttaminen kävelyalueeksi myös Kauppatorin kohdalla parantaa joukkoliikenteen palvelutasoa.				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Katu-, liikenne ja miljöösuunnitelmat valmiita		-						
KITO	Rakennussuunnittelu ja toteutus	-4,0	Rakennussuunnittelu ja toteutus	-6,25	Rakennussuunnittelu ja toteutus	-10,0	Rakennussuunnittelu ja toteutus	-10,0	
Vesiliikelaitos									

Fabriikin alue (VR konepaja)	<i>Strateginen linjaus:</i> 3.3.2		<i>Muut linjaukset:</i> 3.1.5, 3.3.1, 3.3.4		Kaupunkikeskustan ja kulttuurielämän laajentumisalue. Entisestä VR:n konepajarakennuksesta on kehkeytnyt merkittävä myös matkailua palveleva tapahtumapaikka (3.1.5) ja yli 400 media-alan työpaikan keskittymä. Luovan talouden ja kulttuurin keskus Logomossa yhdistyy uuden ja vanhan rakennuskannan harmoninen yhteensovittaminen (3.3.8). Logomon viereen toteutetaan uusi kerrostaloalue, Fabriikki, joka tarjoaa vetovoimaista keskusta-asumista noin 1300 asukkaalle (3.3.4). Yrjänänaukion arvokas puutaloympäristö rauhoittuu kun läpiajoliikenne vähenee Köydenpunojankaaren toteuttamisen myötä. Ratapihan yli rakennettavat sillat parantavat toteutuessaan merkittävästi kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä ja keskusta-alueen palveluiden saavutettavuutta (3.3.7).				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	-								
KITO	Köydenpunojankaaren itäosan ja Vaunukadun infran toteutus valmis	-1,2	Infran toteutus	-1,0	Köydenpunojankaadun toteutus alkaa	-3,0	Infran toteutus	-1,7	
Vesiliikelaitos	Infran toteutus	-0,4			Infran toteutus	-1,0			

Logomon silta ja parkki	<i>Strateginen linjaus:</i> 3.3.2		<i>Muut linjaukset:</i> 3.1.5, 3.3.1, 3.3.7		Ratapihan ylittävä kävelysilta parantaa Logomon luovan talouden keskuksen ja uuden Fabriikki-asuinalueen yhteyttä kaupungin keskustaan ja mahdollistaa sujuvat yhteydet mm. keskustan hotelli- ja ravintolapalveluihin. Silta mahdollistaa myös pääsyn asemalaitureille, joka edistää matkojen yhdistämisketjuja. Ratapihankadun varren pysäköintitalon toteuttaminen palvelee sekä Logomoa että päärautatiaseman liityntäpysäköintiä. Pysäköintilaitos palvelee tulevaisuudessa myös Matkakeskusta.				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava valmis, liittyvä katu-, liikenne-								

	ne- ja miljöösuunnittelu								
KITO	Sillan rakentaminen alkaa	-3,2	Sillan rakentaminen	-1,82	Silta valmis		Pysäköintitalon suunnittelu	-0,05	
Vesiliikelaitos									

Linnanfältti	<i>Strateginen linjaus:</i> 3.3.4	<i>Muut linjaukset:</i> 3.3.3, 3.3.5, 3.3.10		Linnanfältin alueen toteutuksen pääteemoja ovat kokeellinen puurakentaminen, kaupunkirakennetta eheyttävä (3.3.4) ympäristönsä sopeutuva täydennysrakentaminen, visuaalinen ja toiminnallinen kaupunkikeskustamaisuus, asumisen uudet muodot (3.3.5), hankkeen eri toimijoiden yhteistoiminta kehittämistyössä (3.3.3) sekä vahvan olemallaisen imagon ja identiteetin luominen alueelle arkkitehtonisesti modernin yleisilmeen ja ympäristötaiteen avulla (3.3.10). Uudisrakentamisella on tarkoitus vahvistaa historian ja olemassa olevan rakennuskannan antamia lähtökohtia (2.3.7, 3.3.8).					
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	-								
KITO	Infran toteutus Tonttien luovutus	-0,5 2,5	Infran toteutus Tonttien luovutus (arvio pääomatuloista)	-0,25 2,5	Infran toteutus Tonttien luovutus (arvio pääomatuloista)	-0,9 0,5	Infran toteutus Tonttien luovutus (arvio pääomatuloista)	-0,5 2,5	
Vesiliikelaitos									

Turku Energian tontti	<i>Strateginen linjaus:</i> 3.3.4	<i>Muut linjaukset:</i> 3.3.3, 3.3.5, 3.3.8		Turku Energian kortteli on jatkumo Linnankadun varren muille kehittämishankkeille – Harppuunakortteli ja Linnanfältti ja siten toteuttaa strategista tavoitetta luoda pohjaa kasvulle kehittämällä kaupunkia suurina kokonaisuuksina (3.3.1). Selvitetään säilyvän rakennuskannan uusia innovatiivisia käyttötarkoituksia ja mahdollisuuksia rakentaa alueelle uusia asuinrakennuksia. Aluetta kehitetään yhdessä Turku Energian ja TVT Asunnot Oy:n kanssa tavoitteena korttelin elinvoimaisuuden vahvistaminen ja kohtuuhintainen keskusta-asuminen merellisessä ympäristössä (3.3.9).					
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava- luonnos suunnittelu- kilpailun pohjalta		Asemakaava KV						
KITO					Johtojen ja laitteiden siirrot				
Vesiliikelaitos									

Ruusukortteli (TVT)	<i>Strateginen linjaus:</i> 3.3.2	<i>Muut linjaukset:</i> 3.3.4, 3.3.5, 3.3.10		Keskustan kehittäminen on yksi kaupungin painopistealueista. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä ja palveluja. (3.3.2) Suunnittelun tavoitteena on myös vahvistaa jalankulun, pyöräilyn ja joukkoliikenteen asemaa (3.3.7). Ruusukorttelin asemakaavassa selvitetään erilaisia täydennysrakentamismahdollisuuksia tavoitteena lisätä kohtuuhintaista keskusta-asumista monipuolisten palveluiden äärellä (3.3.4, 3.3.5). Sujuvan arjen ja yhteisöllisyyden edistämiseksi alueelle tavoitellaan myös palveluja eri-ikäisille (3.3.10).					
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava- luonnos		Asemakaava KV						
KITO									
Vesiliikelaitos									

Kakola	<i>Strateginen linjaus:</i> 3.3.2	<i>Muut linjaukset:</i> 3.1.5, 3.3.4, 3.3.8		Vetovoimainen jokirantaan tukeutuva keskustan täydennysrakentamisalue noin 1200 asukkaalle (3.3.4, 3.3.9). Uudisrakentamisen ohella alueella edistetään vanhan rakennuskannan uudiskäyttöä sekä uuden ja vanhan innovatiivista yhteensovittamista (3.3.8). Entinen vankila-alue kytkee sen ympärillä olevat kaupunginosat toisiinsa, puistoinen mäki-alue lisää ympäröivien kaupunginosien viihtyisyyttä ja on läntisen keskustan oma keidas. Toteutuessaan funikulaari yhdessä förin kanssa parantaa alueen saavutettavuutta ja palvellee myös matkailua (3.1.5).					
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	-								

KITO	Infran toteutus	-0,05	Infran toteutus	-0,25	Infran toteutus	-1,6			
Vesiliikelaitos	Toteutus								

Telakkaranta	<i>Strateginen linjaus:</i> 3.3.9		<i>Muut linjaukset:</i> 3.3.4, 3.3.7, 3.3.8		Rakenteilla oleva vetovoimainen merellinen keskustan täydennysrakentamisalue noin 900 asukkaalle (3.3.4, 3.3.9). Uudisrakentamisen ohella alueella edistetään vanhan rakennuskannan uudiskäyttöä sekä uuden ja vanhan innovatiivista yhteensovittamista (3.3.8). Entinen telakka-alue kytkee sen ympärillä olevat kaupunginosat toisiinsa; jokirantaan toteutettava arki- ja työmatkaliikennettävä palveleva jalankulku- ja pyöräilyreitti edistää terveydelle tärkeää hyötyliikuntaa (3.3.7).				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	-								
KITO	Infran toteutus	-0,3	Infran toteutus	-0,05	Infran toteutus	-0,05	Infran toteutus	-0,05	
Vesiliikelaitos	Toteutus								

Uusi siirtolapuutarha	<i>Strateginen linjaus:</i>		<i>Muut linjaukset:</i>		Kaupunginvaltuustossa hyväksytyn uudistamisohjelma 1:n mukainen hanke. Selvitetään mahdollinen Kupittaa siirtolapuutarhan korvaava paikka ja luodaan edellytykset sen toteuttamiselle.				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO			Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV		
KITO	Uusi siirtolapuutarha, suunnitelma ja päätös (KITO:U1)								
Vesiliikelaitos									

Hankekokonaisuus 2

Kampus tiedepuisto

TYKS U2	<i>Strateginen linjaus:</i> 3.3.4		<i>Muut linjaukset:</i> 3.3.1, 3.3.3, 3.3.7		Alueen kehittämisessä tavoitellaan saumattomasti yhdessä toimivaa sairaanhoidon, opetuksen ja tutkimuksen kokonaisuutta, jossa seinät eivät ole tehokkaan toiminnan esteenä. Asemakaavanmuutoksella turvataan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin, TYKS:n ja Turun yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan ajankohtainen merkittävä kehitysvaihe sekä sairaalan pitkän tähtäyksen asema ottaen huomioon sairaala-alueen kulttuurihistoriallinen arvo. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin (TYKS) sairaala-alueet Kiinamyllynmäellä ja Savitehtaankadun varrella yhdistetään rautatien ja Helsinginkadun valtatie päälle rakennettavalla kannella. Kannella on suunniteltu rakennettavan nykyisen U-sairaalan korvaavat tilat. Lääketieteellisen tiedekunnan, Medisiinan, laajennus on monialainen yhteishanke, synergiarakennus, joka rakentuu sairaalatiolien viereen Karjaan radan varrelle. Kupittaa vanhan aseman tontilla suojellaan rakennuksia ja osoitetaan lisää uudisrakentamista näkyvällä paikalla. Uudisrakentamisella on tarkoitus vahvistaa historian ja olemassa olevan rakennuskannan antamia lähtökohtia (2.3.7, 3.3.8). Helsingin valtatie muutetaan kaduksi Suntiontieltä Kalevanramppiin. Joukkoliikenteen runkolinjojen kehittäminen ja liikenteen toimivuuden turvaaminen edistää seudullisesti merkittävän sairaalan ja opinahjon saavutettavuutta.				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava on valmis								
KITO									
Vesiliikelaitos									

Palloiluhalli	<i>Strateginen linjaus:</i> 3.3.4		<i>Muut linjaukset:</i> 3.1.5		Palloiluhallin ja pysäköintitilojen toteuttamiseksi on valmisteltu asemakaava, joka mahdollistaa hallin toteuttamisen osoitteessa Lemminkäisenkatu 32 a olevalle tontille. Tavoitteena on, että vuokrahankkeena toteutettava palloiluhalli on valmis vuonna 2017. Palloiluhalli toteuttaminen tukee myös Turun kehittämistä matkailu- ja tapahtumakaupunkina (3.1.5).				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava on valmis								

KITO									
Vesiliikelaitos									

Helsinginkatu III/ Itäharjun liittymä	<i>Strateginen linjaus:</i> 3.3.1		<i>Muut linjaukset:</i> 3.1.3		Itäharjun maankäytön kehittämisen tukemiseksi Helsingin maantie suunnitellaan muutettavaksi kaduksi väliä Kalevanramppi-Jaaninsilta. Hanke toteuttaa myös Valtatie 1:n TEN –tieverkon E18 statuksen poistamista Ohikulkutien ja Turun keskustan väliä. Tien muuttaminen kaduksi mahdollistaa kaupungin sisääntuloväylän muuttamisen kaupunkimaisemmaksi bulevardiksi ja tasoliittymän toteuttamisen, joka parantaa Itäharjun alueen saavutettavuutta.				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV								
KITO			Infran suunnittelu	-0,05	Infran suunnittelu	-0,05			
Vesiliikelaitos									

Pääskylvuorenrinne	<i>Strateginen linjaus:</i> 3.3.5		<i>Muut linjaukset:</i> 3.3.1, 3.3.4		Tavoitteena on toteuttaa uusi asuinalue, jonka yhteydessä tulee tarkastella alueen liittymisen olemassa olevaan katu-, kävely- ja pyörätieverkoston. Jaaninpuiston merkitystä alueelle tulee vahvistaa. Suunnittelualan maapohja on kokonaan kaupungin omistuksessa.				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaavaehdotus Infran suunnittelu	0,15	Asemakaava KV Infran suunnittelu						
KITO	Infran suunnittelu	-0,15	Jaatinpuiston ylittävän sillan toteutus	-2,4	Infran toteutus	-1,8	Infran toteutus Tonttien luovutus	-3,0 1,7	
Vesiliikelaitos			Infran suunnittelu				Infran toteutus	-0,76	

Hankekokonaisuus 3

Linnakaupunki – merellinen kaupunkikeskusta

Kirstinpuisto	<i>Strateginen linjaus:</i> 3.3.1		<i>Muut linjaukset:</i> 3.3.3; 3.3.4; 3.3.7		Tavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskustan kehittäminen kumppanin kanssa Linnakaupungin osayleiskaavan pohjalta (3.3.1, 3.3.3). Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä kävely- ja pyöräilytätisyydellä kaupungin keskustasta (3.3.4, 3.3.5, 3.3.7).				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaavaehdotus		Asemakaava KV		Infran suunnittelu				
KITO			Maankäyttösopimus						
Vesiliikelaitos					Infran suunnittelu	-0,05	Infran suunnittelu	-0,1	

Herttuankulma	<i>Strateginen linjaus:</i> 3.3.1		<i>Muut linjaukset:</i> 3.3.3; 3.3.4; 3.3.9		Tavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskustan kehittäminen yhdessä kumppanin kanssa Linnakaupungin osayleiskaavan pohjalta (3.1.1, 3.3.3). Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä ja monipuolista asumista (3.3.4, 3.3.5) kävely- ja pyöräilytätisyydellä kaupungin keskustasta (3.3.7). Veden läheisyys lisää kaupungin vetovoimaisuutta (3.3.9). Alueelle on tarkoitus sijoittaa palvelukeskus entisen tupakkatehtaan rakennuksen yhteyteen (3.3.8) ja kerrostalovaltainen asuinalue yli 2000 asukkaalle. Alueen pinta-ala on noin 8 ha ja se on suurelta osin kaupungin omistuksessa.				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV Infran esisuunnittelu	0,015	Infran suunnittelu	0,05					
KITO	Infran suunnittelu Maankäyttö-	-0,015	Infran suunnittelu ja esirakentami-	-1,05 -3,0	Infran toteutus	-1,5	Infran toteutus	-3,0	

	sopimus		nen Johtojen siirrot						
Vesiliikelaitos			Infran suunnittelu	-0,03	Infran toteutus	-0,5	Infran toteutus	-1,0	

Vaasanpuisto	<i>Strateginen linjaus 3.3.1</i>		<i>Muut linjaukset 3.3.4, 3.3.7, 3.3.9</i>		Tavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskustan kehittäminen Linnakaupungin osayleiskaavan pohjalta kaupungin omistuksessa olevalle entiselle jätevedenpuhdistamon alueelle (3.1.1). Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvuun, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä ja monipuolista asumista (3.3.4, 3.3.5) kävely- ja pyöräilyetäisyydellä kaupungin keskustasta (3.3.7). Veden läheisyys lisää kaupungin vetovoimaisuutta (3.3.9).				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava- luonnos		Asemakaava- vaehdotus		Asemakaava KV		Infran suunnittelu		
KITO					Infran suunnittelu	- 0,025			
Vesiliikelaitos							Infran suunnittelu	-0,03	

Harppuunakortteli	<i>Strateginen linjaus 3.3.1</i>		<i>Muut linjaukset 3.3.4, 3.3.7, 3.3.9</i>		Tavoitteena on kaupunkikeskustan laajentaminen ja merellisen kaupunkikeskustan kehittäminen Linnakaupungin osayleiskaavan pohjalta kaupungin omistuksessa olevalle entiselle jätevedenpuhdistamon alueelle (3.1.1). Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvuun, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä ja monipuolista asumista (3.3.4) kävely- ja pyöräilyetäisyydellä kaupungin keskustasta (3.3.7) historiallisesti arvokkaassa Turun linnan ympäristössä (2.3.7). Veden läheisyys lisää kaupungin vetovoimaisuutta (3.3.9).				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	-								
KITO			Infran toteutus	-0,2	Infran toteutus	-0,3	Infran toteutus	-0,1	
Vesiliikelaitos									

Hankekokonaisuus 4

Skanssi – älykäs ja kestävä kaupunginosa

Skanssin Vallikatu	<i>Strateginen linjaus 3.3.1</i>		<i>Muut linjaukset 3.3.4, 3.3.6, 3.3.7</i>		Skanssin alue on nimetty kaupungin strategiseksi hankkeeksi (Kh 5.11.2012 § 509). Tavoitteena on toteuttaa vetovoimainen kestävä kehityksen periaattein toimiva monipuolinen asuinalue (3.3.4, 3.3.5). Alueen sivuitse suunniteltu raitiotielinjaus mahdollistaa tiiviin maankäytön ja liikenteen tukeutumisen tehokkaaseen joukkoliikenteeseen (3.3.7). Skanssin Vallikadun kaava-alueelle toteutetaan asuntoja noin 600 asukkaalle. Alueelle suunnitellaan uusiutuvaa energiaa hyödyntäviä ratkaisuja (3.3.6).				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	-								
KITO	Hulevesiratkaisun ja Skanssinkadun toteutus	-0,49							
Vesiliikelaitos	Infran toteutus	-0,2							

Itäskanssi	<i>Strateginen linjaus 3.3.1</i>		<i>Muut linjaukset 3.3.4, 3.3.6, 3.3.7</i>		Skanssin alue on nimetty kaupungin strategiseksi hankkeeksi (Kh 5.11.2012 § 509). Tavoitteena on suunnitella ja toteuttaa vetovoimainen kestävä kehityksen periaattein toimiva monipuolinen asuinalue (3.3.4, 3.3.5) tarvittavine palveluineen, erityisesti päiväkotia ja koulu.. Alueen sivuitse suunniteltu raitiotielinjaus mahdollistaa tiiviin maankäytön ja liikenteen tukeutumisen tehokkaaseen joukkoliikenteeseen (3.3.7). Itä-Skanssin kaava-alueelle tavoitellaan noin 2200 asukkaan väestöpohjaa. Alueelle suunnitellaan uusiutuvaa energiaa hyödyntäviä ratkaisuja (3.3.6). Alueen hulevesiratkaisut, liikuntapaikat (2.3.) ja viheralueiden suunnittelu ovat oleellinen osa alueen kaavoitusta.				
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Tontinluovutuskilpailu (pohjoisosa) Asemakaava-		Asemakaava KV Infran suunnittelu						

	vaehdotus								
KITO	Tontinluovutuskipailu (pohjoisosa) Infran suunnittelu	-0,1	Maankäyttö-sopimus Infran suunnittelu	-0,1	Infran toteutus	-2,0	Tonttien luovutus Infran toteutus	-2,0	
Vesiliikelaitos	Infran suunnittelu	-0,05			Infran toteutus	-1,0			

Hankekokonaisuus 5

LogiCity – pohjaa kasvulle

Maa-ainespuiisto	<i>Strateginen linjaus 3.3.1</i>		<i>Muut linjaukset 3.1.3, 3.3.4, 3.3.7</i>	Logistiikan ja tuotannollisten toimialojen LogiCity on yksi kaupungin maankäytön painopistealueista. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle luomalla uusia teollisuus- ja logistiikan työpaikka-alueita lentokentän yhteyteen. Maa-ainespuiiston asemakaava-alueella tavoitteena on ensisijaisesti laajan ylijäämämääräisen sijoituspaikan sekä muiden maa-ainesten käsittelyä ja varastointia mahdollistavan alueen sijoittaminen Saramäkeen. Tavoitteena on myös mahdollistaa Toijalan radan hyödyntämistä osana siihen rajoittuvien teollisuuskortteleiden toimintaa. Kaavan valmistelun yhteydessä selvitetään mikäli Toijalan radan yhteyteen voidaan sijoittaa vaarallisten aineiden kuljetuksiin liittyvä järjestelyratapiha. Ajanmukaistamalla alueella olevien teollisuuskorttelien asemakaavat luodaan edellytykset kysyntää vastaavalle kaupungin omistuksessa olevalle elinkeinotonttitarjonnalle.					
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava valmis								
KITO	Infran toteutus: Kettinkinkatu ja Vajjerikadun eteläosa valmiit	-1,0	Infran toteutus	-1,6	Infran toteutus	-1,8	Infran toteutus	-0,5	
Vesiliikelaitos	Infran toteutus	-0,5							

Mustasuo	<i>Strateginen linjaus 3.3.1</i>		<i>Muut linjaukset 3.1.3, 3.3.4, 3.3.7</i>	Logistiikan ja tuotannollisten toimialojen LogiCity on yksi kaupungin maankäytön painopistealueista. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle luomalla uusia teollisuus- ja logistiikan työpaikka-alueita lentokentän yhteyteen. Mustasuon asemakaava-alueella tavoitteena on myös mahdollistaa Toijalan radan hyödyntämistä osana siihen rajoittuvien teollisuuskortteleiden toimintaa. Kaavan valmistelun yhteydessä selvitetään mikäli Toijalan radan yhteyteen voidaan sijoittaa vaarallisten aineiden kuljetuksiin liittyvä järjestelyratapiha. Mustasuon kaava-alueen toteuttaminen lisää kaupungin omistuksessa olevaa elinkeinotonttitarjontaa.					
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 20189		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV Infran suunnittelu osalle aluetta	+0,05					Infran suunnittelu jatkuu		
KITO	Maankäyttö-sopimus Infran suunnittelu	-0,05	Infran toteutus alkaa osalle aluetta	-0,4	Infran toteutus	-1,374	Infran suunnittelu ja toteutus	-0,9	
Vesiliikelaitos			Infran toteutus	-0,2	Infran toteutus	-0,3			

Hankekokonaisuus 6

Halistenväylä

Koroistenkaari	<i>Linjauksen tunnus 3.3.7</i>		<i>Muut linjaukset 3.1.3, 3.3.4</i>	Tavoitteena on muuttaa Koroistenkaaren ja Ohitustien väliin jäävän asemakaavoittamattoman suurelta osin kaupungin omistuksessa oleva alue pääosin liike- ja toimistorakennusten alueeksi. Uusi alue liitetään olemassa olevaan katuverkoston Koroistenkaaren tietä jatkamalla Topinojan tieliittymään saakka. Tarkoituksena on myös selkiyttää alueen ulkoilu- ja virkistysreitistö. Samalla tutkitaan Kaarinan kaupungin puolelle sijoittuvan tuotanto- ja liikerakennusalueen liittämistä katuverkoston Turun kautta.					
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 20189		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava KV Infran esisuunnittelu	0,05	Infran suunnittelu	0,1					
KITO	Maankäyttö-sopimus Infran suunnittelu	-0,05	Infran suunnittelu	-0,1	Infran toteutus alkaa	-2,0	Infran toteutus	-2,0	

	nittelu								
Vesiliikelaitos			Infran suunnittelu		Infran toteutus	-0,7	Infran toteutus		-0,4

Koroinen	<i>Linjauksen tunnus</i> 3.3.7	<i>Muut tot.linjaukset</i> 3.3.4, 3.3.5	Liikenteellisesti tavoitteena on mahdollistaa uuden katuyhteyden rakentaminen Markulantieltä Halistensillalle sekä tämän kadun yhdistäminen Koroistenkaareen. Samalla Gregorius IX:n tien liikennejärjestelyjä kehitetään. Vanhan Tampereentien ja rautatien tasoristeyksen tilalle suunnitellaan alikulkua nykyistä tasoristeystä etelämmäksi. Vanhan Maarian Kirkkosillan on tarkoitus jäädä kevyen liikenteen käyttöön. Rautatien osalta kaavoituksen yhteydessä selvitetään kaksirataistamista sekä mahdollisia paikallisjunapysäkkejä. Tarkoituksena on mahdollistaa uudisrakentaminen soveltuvilla alueilla sekä luoda edellytyksiä jokivarren aktiivisemmalle virkistyskäytölle. Alue on kaupungin omistuksessa.						
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 20189		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaavaehdotus Infran esisuunnittelu		Asemakaava KV		Infran suunnittelu				
KITO	Infran suunnittelu	-0,05			Infran suunnittelu	-0,1			
Vesiliikelaitos					Infran suunnittelu	-0,05			

Käynnistyvät hankkeet:

Hankekokonaisuus 1

Keskustan kehittäminen

Eerikinkatu 32 – 34 /Vanha vedenjakelu	<i>Linjauksen tunnus</i> 3.3.2	<i>Muut linjaukset</i> 2.3.7, 3.3.3, 3.3.4	Keskustan kehittäminen on yksi kaupungin painopistealueista. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä ja palveluja. (3.3.2) Suunnittelun tavoitteena on myös vahvistaa jalankulun, pyöräilyn ja joukkoliikenteen asemaa (3.3.7). Entistä vedenjakelun korttelia kehitetään yhdessä kumppanin kanssa (3.3.3). Selvitetään alueen erilaisia täydennysrakentamismahdollisuuksia (3.3.4) keskustatoiminnoille kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa ympäristössä (2.3.7). Toteuttaa strategista tavoitetta painottamalla kasvua keskustaan.						
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Kumppanin valinta, kehittämissuunnitelma		Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV		
KITO	Kumppanin valinta, kehittämissuunnitelma								
Vesiliikelaitos									

Herrainkulma/ Marina-Linnank24	<i>Linjauksen tunnus</i> 3.3.2	<i>Muut linjaukset</i> 2.3.7, 3.3.4, 3.3.5	Keskustan kehittäminen on yksi kaupungin painopistealueista. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä ja palveluja. (3.3.2) Suunnittelun tavoitteena on myös vahvistaa jalankulun, pyöräilyn ja joukkoliikenteen asemaa (3.3.7). Selvitetään alueen erilaisia täydennysrakentamismahdollisuuksia keskustatoiminnoille kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa ympäristössä. Toteuttaa strategista tavoitetta painottamalla kasvua keskustaan.						
	TA 2016		TS 2017		TS 2018		TS 2019		Toteutus
	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Toimenpide	milj. €	Kaavatalous netto milj. €
YTO	Asemakaava-luonnos		Asemakaava-vaehdotus		Asemakaava KV				
KITO					Maankäyttö-sopimus				
Vesiliikelaitos									

Hämeenkatu/ Vähä-Hämeenkatu; Aura-Tavast, työterveystalo ym.	<i>Linjauksen tunnus</i> 3.3.2	<i>Muut linjaukset</i> 2.3.7, 3.3.4	Keskustan kehittäminen on yksi kaupungin painopistealueista. Pyrkimyksenä on strategian tavoitteiden mukaisesti luoda pohjaa kaupungin kasvulle, kehittää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä tarjoamalla mm. houkuttelevia asuin- ja työpaikkaympäristöjä ja palveluja. (3.3.2) Suunnittelun tavoitteena on myös vahvistaa jalankulun, pyöräilyn ja joukkoliikenteen asemaa (3.3.7). Selvitetään alueen erilaisia täydennysrakentamismahdollisuuksia keskustatoiminnoille kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa ympäristössä. Toteuttaa strategista tavoitetta painottamalla kasvua keskustaan.						
---	-----------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

4.6 Infrastruktuurin ylläpidon tavoitetaso

1.000 €	TA 2016	TS 2017	TS 2018	TS 2019
Tavoitetasot yhteensä	24.739	25.452	26.089	26.739

5.1 Henkilöstön työhyvinvointi

Henkilöstöohjelman painopistealue	Ohjelman alatavoite	2016
Turussa jokaisen tulee voida kokea, että työ lisää hyvinvointia	Toimintaedellytykset ovat laadukasta työtä tukevat: resurssien riittävyys sekä työympäristön soveltuvuus työhön ovat kunnossa.	Kunta10: resurssit työhön riittävät, mittariarvo pienempi kuin 0. Työpaikalla tehty riskien ja vaarojen analyysi, tehty vähintään 95 % työpaikoista.
Aktiivinen osaamisen ennakointi	Kriittinen osaaminen on määritelty ja osaaminen on riittävällä tasolla.	Osaamiskartoitus laadittu SAP-järjestelmään, vakansseista 60 % tehty
Turku on vetovoimainen työnantaja	Paremmen johtamisen kokonaisuus edistää Turun kaupungin työpaikkojen vetovoimaisuutta.	Kunta10: esimiestuki, kohtelun oikeudenmukaisuus, tulokset parantuneet edellisestä mittauksesta (2014)

6.1 Tunnusluvut

Tunnusluku	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
<i>Kysyntä/tarve</i>							
Infrapalvelujen ylläpidettävä pinta-ala, (ha)	3.757	3.867	3.944	4.030	4.110	4.192	4.276
Hallinnassa olevat tilat, (1.000 m ²)	1.101	1.041	1.017	996	1.014	1.011	1.006
<i>Volyymi</i>							
Investointitaso (investoinnit €/ liikevaihto €, (%))	52,0	29,2	29,6	32,1	39,3	43,3	38,0
Rakennusten korjausvelka, €/ uudishinta, € (%)	12,8	13,2	13,5	13,5	13,3	13,0	12,7
<i>Laatu ja vaikuttavuus</i>							
-							
<i>Saatavuus ja peittävyys</i>							
-							
<i>Tuottavuus ja taloudellisuus</i>							
Liikevaihto €/ htv	837	849	838	845	857	874	896

7.1 Muut kaupunkitason ohjausasiakirjat

Ohjausasiakirja	Ohjaustieto
Asunto- ja maankäyttöohjelma	Kaavoitus suunnitelma
Maakuntastrategia	Maakunnan kehittämisen pitkän aikavälin hankkeet
Tilastrategia	Kaupungin tilojen käyttö
Ilmasto- ja ympäristöohjelma	Kestävä kehitys
Maankäytön, asumisen ja liikenteen aiesopimus	Kuntien ja valtion yhteinen tahtotila
Turun kaupungin sisäisen vuokrauksen periaatteet	Kiinteistöliikelaitoksen ja toimialojen välinen maksujärjestely
Tilahankkeiden tarveselvitys- ja hankesuunnitteluohje	Investointiohjelma